

Vilust vihmast villand!

Autor

Ain Kallis

Tänavu augustikuus on Eesti rahvas olnud erakordselt laisk. Ütleb ju Haljala rahvatarkus – vihma sajab laisale, hää ilm virgale. Sel kuul on loodrite pingerida (28. kuupäeva seisuga) selline: Jõhvi (228 mm), Mustvee (227 mm) ja Kuusiku (198 mm).

Eilehommikuse seisuga on Tartumaal sadanud 197 mm vihma, millega jõuti 1866. aastast algavas vaatlusreas teisele kohale.

Kuunormid on ületatud mõnel pool kolmekordselt!

Tugevad sajud uputavad keldreid, põllud sarnanevad riisiväljadega. Kas saab lohutuseks pidada seda, et mujal on olukord veelgi hullem? Uputustest kuuleme pea iga päev, vihmane on olnud kogu Põhja-Euroopa.

Augusti vihmade omapära on see, et tsüklon aeg-ajalt peatub, kallab vett kui pangest üsna väikesele alale ning liigub siis edasi. Samuti oli sel kuul sajupäevade arv väga suur.

Mis on aga paduvihm? Eriti ohtlikuks loetakse vihmasid, mis annavad sademeid 30 mm ja rohkem ühe tunni vältel või siis 50 mm ja rohkem 12 tunni ning lühema aja jooksul.

Varsti ilmub EMHI kliimateatmik ohtlikest ilmanähtustest. Eesti rekordiks on Metskülas Saaremaal 1972. aasta 4. juulil sadanud 148 mm vihma, tuntuimaks on vast 1988. aasta 3. juulil Võru tabanud sadu (131 mm ööpäevas). Tõelist paduvihma sajab Eestis väga harva, kord aastas või isegi harvemini.

Mis oli

- Ühendriikides jälgitakse pingsalt Gustavi-nimelise troopilise tormi arengut – tõi see ju kaasa ligi saja inimese surma Kariibi mere saartel.
- Mussoonvihmad on tapnud sel suvel Indias ligi 800 inimest. Möödunud aasta oli palju hullem: Lõuna- ja Kagu-Aasias kaotas elu 2200, elukoha aga 31 miljonit elanikku.
- Denveri kanti USAs külastasid just demokraatide valimiskongressi eel kolm tornaadot kõva äikesetormi saatel. Kuidas tõlgendada niisuguseid märke?
- Lõuna-Venemaalt ja Ukrainast lahkus sakslaste poolt Zeusiks nimetatud antitsüklon, ka seal jahenes.

Mis tuleb?

Imataadi prioriteet, nagu öeldakse, on endiselt vihm. Ainult et nüüd on antud vähemalt paar päeva hingetõmbeks. Paduvihmadest pole õnneks enam juttu, vast tuleb ida pool kohati tugevamaid hoogsadusid.

Ainult et jahedaks läheb: ka meieni ulatub osa Jäämere kandist lõunasse valguvast külmalainest. Nii et selgete ööde korral tuleks õrnad aiataimed kinni katta. Mis teha – kliimaatiline sügis on käes. Väike lohutus: teisipäevast peaks ilm jälle veidi soojemaks minema.